

Pogovarjal se je
Hanzi Tomažič

Čas hitro mine: zdaj ste skoraj že tri mesece skupaj na čelu Mohorjeve družbe, pred vrati je izredni občni zbor, pa slavje Mohorjeve ljudske šole, predvsem pa zunanja obnova Slomškovega doma. Kakšni so izzivi, s katerimi se srečujete v teh prvih tednih vodenja Mohorjeve?

Karl Hren: Glavni izziv zame je bil dobiti celovit pregled nad delovanjem družbe in posameznih sektorjev, kar je potem osnova ukrepov in razvoja nadaljnje strategije.

Franc Kelih: Prevzela sva dobro stojičo gospodarsko ustanovo in lahko rečem, da mi je v tej le precej razburkani začetni fazi veliko pomenilo zaledje in podporo, ki sem jo čutil tako s strani sodelavcev kot tudi odbora. Pri vodstvenih nalogah mi prav gotovo pomaga izkušnja prejšnje službe, v kateri sem vodil bančno ustanovo. Pomembno pa je, da sva skupaj z direktorjem Hrenom našla način, kako skupno voditi tako pomembno ustanovo.

Bilo je slišati tudi nekaj dvomov, ali je za Mohorjevo smotno dvojno vodstvo?

Franc Kelih: Ta občutek razumem, saj je Mohorjevo prej uspešno vodil skoraj skozi vseh štirideset let direktor, toda tako pri bančništvu kot pri kolegu Hrenu, ki je delal v deželni gospodarski strukturi, je običajno in ustaljeno, da si odgovornost deli več direktorjev in da velja princip štirih oči.

Karl Hren: Že v teh prvih tednih vidiva, da se koncept tandema pa še kako obnese. Sama vidiva, da sva tako po talentih in znanju le precej različna, tako da se dobro dopolnjujema in vsak vnaša svoja težišča. Imava redne tesne stike, tako da imava oba pregled nad celotnim dogajanjem. Svoje pristojnosti sva si porazdelila tako, da so ključne zadeve okrog financ in personalnih vprašanj ter strateškega razvoja in naravnosti v skupni kompetenci obeh, težiščno pa so kompetence glede tiskarne, knjigarne in založbe pri kolegu Francu, ostale zadeve – šola, dom, dunajska postojanka, najemnine in delo z javnostjo – pa pri meni.

■ **POGOVOR** z ravnateljema Mohorjeve družbe Karlom Hrenom in Francem Kelihom

Pri vseh naših dejavnostih moramo krepiti naš profil

Kakšna pa je vloga upravnega odbora?

Karl Hren: Upravni odbor določa temeljne smernice, jasno pa je, da je operativno delo naloga posloводства. Sama imava načelo, da čim bolj vključujeva člane upravnega odbora. Pri izrednem občnem zboru naslednji teden in pri rednem občnem zboru pa bova prve načrte in osnove najinega vodenja družbe predstavila delegatom, saj se na ta način dobro zrcali sodelovanje z bazo Mohorjeve.

Kakšne so torej te predstave, potem ko ste zdaj dobili nekoliko večji vpogled v interni ustroj družbe. Kakšno prihodnost ima Mohorjeva družba?

Karl Hren: Že kot član nadzornega odbora sem imel vpogled v delovanje družbe, dejansko pa je potem, ko spoznaš detalje, slika o ustanovi sami še enkrat drugač-

na. Mohorjeva ni samo navadno gospodarsko podjetje, temveč ima neki splošno-koristni namen, ki mu je v vseh svojih dejavnostih zavezana. In ta namen je, da krepimo slovenščino in slovensko kulturo na Koroškem in to na osnovi osnovnih krščanskih načel. Zato morajo sproti in vedno znova razvijati neko ravnovesje med mehanizmi uspešnega gospodarskega razvoja in namenom družbe. Če si v tej luči ogledamo posamezne sektorje, moramo navsezadnje vsako posamezno dejavnost tehtati v tem ključu. Vzemimo na primer dijaške domove. Vedno težje je gospodarsko smotno in uspešno voditi dijaški dom, ker pač nazadujejo javne podpore. Zato sta v tem vprašanju potrebna pristop in razmislek celotne narodne skupnosti. Vsi skupaj naj bi prediskutirali vprašanje pomena ponudbe domovske oskrbe v Celovcu za slovensko narodno skupnost in

potem s skupnim načrtom in zahtevami nastopiti do političnih struktur republike Slovenije in Avstrije.

Franc Kelih: Ker je vedno manj javnih podpor, je strategija ta, da moramo ojačiti tržne segmente tako pri tiskarni, knjigarni in založbi. Ne smemo pozabiti naše četrte dejavnosti, to so dohodki iz najemnin, iz katerih v veliki meri sedaj pokrivamo našo splošno neprofitno dejavnost.

Ali niso prav omenjeni segmenti – tiskarna, knjigarna in založba – pod posebnim pritiskom sprememb, ki jih prinaša digitalizacija?

Karl Hren: Res je, toda v digitalizaciji lahko vidimo tudi priložnosti, ki se v tej zvezi odpirajo ravno majhnih strukturam. V naslednjih dneh bomo predstavili našo

■ **vabilo**

25 let Mohorjeva ljudska šola

V petek, 27. junija, ob 15. uri

15.00 - pozdrav: nagovori častnih gostov
15.30 - Okvirni program »Šola je več«
16.30 - Družabno srečanje

ново spletno stran s posebnim težiščem na spletni trgovini za knjige. Tako imamo možnost, da naše knjige ponujamo v širšem okviru in smo lahko prisotni s kvalitetnimi knjigami v celotnem nemško govorečem prostoru. Pogoj zato je seveda, da imaš izpiljen založniški profil in tu vidim možnost, da se razvijemo naprej, s tem da imamo dolgoročno prepoznaten založniški program. V slovenskem prostoru pa želimo nadgraditi že zdaj uspešno kooperacijo z založbo Družine. Načelno velja: ravno na teh področjih bo potrebno biti včasih tudi korak pred konkurenco, s tem da si pogumen in inovativen.

Franc Kelih: Tudi pri šolskih knjigah, ker smo dokaj široko in uspešno prisotni, se naznajo spremembe. Tako smo že v pogovoru z ministrstvom za šolstvo v Sloveniji glede razvoja tako imenovanih e-učbenikov. Sami kot založba imamo trenutno v naši ponudbi 25 e-knjig in strategija je ta, da tiste knjige, ki so namenjene širšemu trgu, ponujamo tudi v elektronski obliki.

Karl Hren: Trend padanja javnih podpor nam narekuje, da še posebej dobro koristimo tiste javne podpore, ki obstajajo. In tu vidim le precej potenciala v večjih čezmejnih evropskih projektih, saj mislim, da je ravno profil Mohorjeve kot narejen za takšno sodelovanje. Tako sem vesel, da smo zdaj kot vodilni partner vstopili v projekt Reg-kult, ki je za Mohorjevo vreden sto tisoč evrov. Imamo znanje in zaledje, da lahko izvedemo takšne projekte, ki so – kot vsi vemo – izredno zahtevni zaradi obračunavanja in dokazovanja stroškov.

S tem smo že pri na zunaj vidnih sprememb: obnovitvena dela pri Slomškovem domu so se že začela. Kaj lahko rečeta o tem projektu?

Karl Hren: Obnova Slomškovega doma je prav gotovo največji projekt ob začetku najinega delovanja. Vreden je milijon sto tisoč evrov in lahko rečemo, da smo pridobili podpore s strani zveznih avstrijskih uradov, dežele Koroške, Republike Slovenije in tudi krška škofija bo prispevala svoje, tako da bo ob koncu ostal majhen delež, ki ga bo morala Mohorjeva družba pristaviti sama. Sanirati moramo dotrajano streho, termično izolirati in obnoviti fasado in zamenjati vsa okna. Vse skupaj pod precejšnjim časovnim pritiskom, saj morajo biti dela končana na začetku septembra.

Franc Kelih: Z obnovljeno Mohorjevo hišo in zdaj še Slomškovim domom Mohorjeva nudi atraktiven dom precejšnjemu delu struktur koroških Slovencev. Z vsemi v hiši hočemo dober in partnerski odnos. Ni samo tako, da so v hiši podnajemniki, temveč tesno sodelujemo v raznih oblikah. Naj za primer le omenim skupno izdajanje knjig z narodopisnim inštitutom Urban Jarnik ali Družina in Dom, ki je integralni del priloge Nedelje.

Pa še en dogodek čaka Mohorjevo v naslednjih dneh: razveseljav jubilej 25-letnice Mohorjeve ljudske šole? Kaj ta šola pomeni za Mohorjevo?

Franc Kelih: Že sam imidž, ki ga ta šola ima v širši javnosti, je za Mohorjevo velik plus. Lahko rečemo, da je šola žela nadpovprečne uspehe, kar navsezadnje govori za angažiran učiteljski team z dobrim vodstvom. Skratka: atraktivna ponudba, ki jo nadgrajujemo s popoldanskim varstvom in posebnimi ponudbami v času počitnic.

Karl Hren: Šola se je zelo uspešno razvijala in to ne samo kvantitativno, temveč je v marsičem delovala pionirsko, če bi omenil izmeničen slovensko-nemški celodnevni učni jezik kot način poučevanja. Tudi na tem področju pravim: pomemben je poseben profil. Če ga bomo še pilili in izgradili, bomo več kot dobro zastopani na širokem trgu ponudb izobraževanja mladih. Za jesen imamo že zagotovljena dva prva razreda, tako da se ob tej naši posebni obletnici res lahko veselimo. Imamo šolo, ki je našla svojo posebno mesto, na katero smo lahko vsi ponosni!